

Joachim Roman Bar

"I tre esami canonici delle candidate alla vita religiosa", Agostino Pugliese, Roma 1964 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 9/3-4, 444

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nere. (Canones 2214—2240), Romae-Tornaci 1961 XIII — 523; vol. III: De poenis in specie. (Canones 2241—2213), Romae-Tornaci 1961, XVI — 475;

4) *De potestate ordinaria et delegata* (Commentarius tituli V libri II Codicis Iuris Canonici, Canones 196—210), Romae-Tornaci 1964, XX — 365.

Ks. Marian Alfons Myrcha

**PUGLIESE AGOSTINO, I TRE ESAMI CANONICI DELLE CANDIDATE
ALLA VITA RELIGIOSA, MILANO (ED. ANCORA) ROMA
(CENTRO STUDI „U. S. M. I.”) 1964 8° ss. 78,1 nlb.**

Powyższe dzieło ukazało się w serii „Studi e sussidi” ogłaszanej na podstawie współpracy mediolańskiego wydawnictwa „Ancora” i rzymskiej Unii Wyższych Przełożonych Włoskich (Unione Superiore Maggiori d'Italia). Seria ta jest poświęcona zagadnieniom teologiczno-prawnym życia zakonnego, zwłaszcza zakonów żeńskich.

Ks. A. Pugliese salezjanin, znany kanonista, urzędnik Kongregacji dla Spraw Zakonnych, w przytoczonym studium przedstawił w syntetycznym ujęciu treść kan. 552 i jego praktyczne zastosowanie. Chodzi mianowicie o egzamin kanoniczny, wprowadzony przez Sobór Trydencki (sess. XXV, cap. 17 de Regularibus), któremu mają się poddać we wszystkich zakonach żeńskich postulanki przed rozpoczęciem nowicjatu, nowicjuski przed złożeniem profesji czasowej i profeski czasowe przed złożeniem profesji wieczystej, Tematem tym zajmował się Autor już w 1958 r., gdy w czasop. „Monitor Ecclesiasticus” (s. 702—723) opublikował w języku łacińskim studium o egzaminie kanonicznym. Obecnie artykuł ten uzupełnił i wydał oddzielnie w jęz. włoskim.

Wprawdzie czasy się zmieniły i kan. 552 nie posiada już obecnie takiego znaczenia praktycznego, jak w minionych wiekach, niemniej jednak dalej obowiązuje, a prawidłowe jego stosowanie przyczynia się do zachowania wolności w wyborze stanu zakonnego.

Autor ujął rozprawę w 11-tu rozdziałach. Najpierw poddał analizie tekst kan. 552, wyjaśnił terminologię, pojęcie egzaminu kanonicznego, cel i zakres kan. 552. Następnie mówi o egzaminatorze, o nadużyciach jakie mogą się zdarzyć, o czasie egzaminu, sposobie jego przeprowadzenia, o istocie egzaminu i o konsekwencjach z niego wypływających. Tytułem uzupełnienia mówi również o badaniu powołania zakonnego, aby zdobyć jasne pojęcie, że egzamin kanoniczny wg kan. 552 różni się istotnie od badania powołania zakonnego, co należy do przełożonych zakonnych.

Autor wykazuje doskonałą znajomość kodeksu prawa kanon., przytacza różne przepisy, które mogą lepiej wyjaśnić treść kan. 552. Zdaje mi się jednak, że nie jest słuszny jego pogląd (s. 46), jakoby egzaminatorem mogła być również komisja, nie odpowiada to bowiem naturze egzaminu kanonicznego (rozmowa ojcowska, by nie wzbudzać bojaźni u kandydatek). Słusznie natomiast podkreśla (s. 47), że na egzaminie kanonicznym nie powinien być obecny notariusz kurialny. Również, że osoba egzaminowana nie jest obowiązana odpowiadać na pytania, które wykraczają poza kan. 552 § 2, jak to np. podają niektóre formularze egzaminu kanon. zakonów żeńskich w Polsce.

Należy podnieść wzorowe wydanie rozprawy: doskonały papier, druk przejrzysty, prawidłowe przypisy, kilka indeksów ułatwiających korzystanie z dzieła.

R. J. Bar